

vösnek a «Növér» című pedagógiai regényéről és Tomcsányiné-Czukurász Róza állami tanítónő a «Magyar nép lovagerényéről» irt tanulmányát adta elő.

— Szülői értekezlet Zomborban. A középiskolák tanári karai a szülői értekezletek útján egyre buzgóbban keresik az érintkezést az iskolai és a szülői ház között. Ezt mutatja a zombori áll. főgimnáziumnak október 26-án tartott első szülői értekezlete. Az új intézményt a város közönsége meleg érdeklődéssel fogadta. A megjelent 150—180 szülő élénken vett részt a kitűzött kérdések tárgyalásában s végül egyhangú megállapodásra is jutott. Elsőben az intézet igazgatója, Rittinger A. fejtette ki a szülői értekezletek célját, majd útmutatást adott arra nézve, hogyan lehet a gyermekeket fegyelemhez szoktatni, mit végezhet e tekintetben az iskola s mit kell a szülői háznak végeznie. E kérdésnek első sorban való tárgyalását az az általános panasz tette szükségessé, hogy a tanuló ifjúság fegyelmetlen. Élénk eszmecserét idézett elő Megyesi Ferenc tanár fejtegetése a színházlátogatás hasznáról és káráról, melynek folyamán az értekezlet egyhangúlag megállapodott abban, hogy a tanuló ifjúság esti előadásokra egyáltalán ne járjon, hanem az intézet rendeztessen a tanuló ifjúság számára délutáni előadásokat (a helyi körülmények szerint 6—8), melyeken minden műfaj képviselve legyen.

A kedvező fogadtatás, melyben az első ilyen értekezlet részesült, arra bírta a tanári kart, hogy az értekezletet folytassa. m.

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1903 december 12.

Jelen vannak *Heinrich Gusztáv dr.* elnöklése alatt Bartoniek Géza, Békefi Remig, Demeczky Mihály, Erődy Béla, György Aladár, Gyulay Béla, Havas Gyula, Hegedűs István, Kovács János, Nagy László, Négyesy László, Pályi Sándor, Zsengeri Mór, Trájtler Károly, utóbbi mint jegyző. Vendégek nagy számban.

I. Elnök kegyeletos szavakkal emlékezik meg Hofer Károly elhunytáról, aki a Társaságnak alapítása óta rendes tagja és egyik dísze volt. Jelenti, hogy a temetésen a társaság képviselőjében részt vett és hogy gondoskodni fog róla, hogy az elhunyt emlékezete a Társaságban felújíttassék.

II. Elnök jelenti továbbá, hogy a Társaság nevében üdvözlő iratot küldött Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak kormányra lépése alkalmából. Erre a miniszter úr a következő, igen kegyes hangú választ küldte:

«Méltóságos Uram! Őszinte örömmel vettem a Magyar Pædógiai Társaság nevében folyó évi november hó 26-án hozzám intézett szíves üdvözetet, melyért fogadja és tolmácsolja kérem Méltóságod hálás köszönetemet. Mindenkor érdeklődéssel fogom kísérni ezen, a magyar közoktatásügy érdekeit oly hasznosan szolgáló Társaság működését és úgy is mint a Társaság tagja, úgy is mint a magyar közoktatásügy vezetője iparkodni fogok azt tőlem telhetőleg támogatni. Kitünő tiszteletem nyilvánításával vagyok Méltóságodnak igaz híve Berzeviczy Albert».

III. *Békefi Remig*: «A középiskolai tanárképzésről» cím alatt megtartotta székfoglaló előadását (1. folyóiratunk jelen számában).

A kérdéshez szólnak: *Heinrich Gusztáv elnök*, aki az előadás lényegével egyetért, de mégis célszerűnek tartja két dologra a Társaság figyelmét felhívni. Az egyik megjegyzés arra vonatkozik, hogy az egyetemen egyes szakoknál az előadó tanárok nem terjeszkednek ki szakjuk összes ágaira s ez okból itt-ott hézagok mutatkoznak. Fel szólaló kimutatja, hogy az egyetemi tanszabadság elvénél fogva nem lehet a tanárnak elérni, hogy erről vagy arról tartson előadást, és úgy tudja, hogy ez a föltevés másutt sem teljesül. A nehézségeket megszünteti a tanárképző, amikor gondoskodik, hogy azok az előadások, amelyekre a fiataloknak szüksége van, meg is tartassanak. A másik megjegyzés a gyakorlati képzésre vonatkozik, amelyre nézve kifejti, hogy csakis olyan helyeken rendezhetők be alkalmas intézetek a fiatal tanárok gyakorlati képzésére, ahol egyetem is van, mert csakis ilyen helyeken találhatók fel a tudományos képzés eszközei is a kellő mértékben, valamint csakis ilyen helyeken járhatnak el a fiatal tanárok gyakorlati képzésük érdekében nagyobb nehézség nélkül különböző intézetekbe. *Nagy László* az elméleti (tudományos) és pædagogiai kiképzés között szorosabb kapcsolatot keres és ezért kívánatosnak tartaná, ha az egyetemen ugyanaz a tanár adná elő a módszert is, aki a szakelőadásokat tartja. *Hegedűs István* előtte szóló szavaira reflektálva, kivihetetlennek tartja a kívánságot, mert az egyetemi tanár, amit előad, azért felelősséggel tartozik, hogy előadása a tudomány színvonalán maradjon és hogy a tudomány módszerének megfeleljen, de az iskolai methodika nem tartozik bele az egyetemi tanár működéskörébe. Az sem volna összeegyeztethető az egyetem természetével, ha az előadó tanár mellé talán külön methodikus bölcsőt állítanának, akivel aztán esetleg örökösen zsörtölődnék, mert nem értenék meg egymást. *Bartoniék Géza* nagy élvezettel hallgatta felolvasónak előadását, amely «tett»-nek is beillik. Őt különösen az a tétel ragadta meg, amely a gyakorlati évrnek mostani tūrhetetlen berendezésén kíván segíteni. Nem szabad azt tovább

tűrni, hogy a gyakorlatlan tanárjelölt, akinek még egy vizsgálatra kell készülnie, mindjárt 18—20 heti órával dobassék bele az iskolába s megterheljék még — a mostani szokás szerint — mindenféle melles iskolai munkával. A jelölttel vezetés alatt kell a gyakorlatot megszereztetni és csak annyi munkát rábizni, amennyivel nyugodtan és biztosan elkészülhet. Aki ennek keresi és megtalálja a módját, az nagy szolgálatot tesz tanárképzésünknek.

Előadó *Békefi Remig* az elhangzott megjegyzésekre felel és kérte a Társaságot, tekintse előadását a maga összességében és akkor eselik az a szempont, amelyre az elnök úr utalt. Előadónak szeme előtt a semináriumi rendszernek szélesebb kifejlesztése lebegett. Ezzel a különböző feltételeknek megoldása önként következik. Nagy *László* kívánsága veszedelmes követelés lenne. Megköszöni a Társaságnak, hogy olyan jó akarattal fogadta előadását és e tekintetben már eleve is megnyugtatta az elnök úr ő méltóságának egyénisége, aki legközelebb tartott rektori székfoglalójában hasonló eszméket hangzatosított és meggyőzte vele az előadót, hogy abban az irányban gyakorlati tudását és nagy befolyását érvényesítendi. Előadót a Társaság megéljenzte.

IV. *Pályi Sándor* ismerteti ezután az «*Erzsébet Népakadémia*» működését. Elmondja, hogy az egyesület tervbe vette a magyar nép, különösen a munkásosztály művelésének előmozdítását. Olyan központokat óhajtott teremteni, ahol mindenki kielégíthesse szellemi szükségleteit és azért erre a célra vonzó estélyeket és előadásokat rendez. Az előadások tartására felkérte az egyesület a Szabad Lyceumot, amely egyszersmind a Népszerű Főiskolai Tanfolyam végrehajtó közege Budapesten. Az Erzsébet Népakadémia ezektől annyiban különbözik, hogy amíg előbbieik szervezetükben tisztán előadói intézmények, az E. N. a műveltség fejlesztésére kettős munkát végez: tanít és tanulásra ad alkalmat. Olyan csarnokokat fog szervezni, amelyek magukba fogadnák és oda édesgetnék a szellemi szükséglet szenvedőket a tudomány és művészet forrásaihoz, de gondoskodik egyúttal arról is, hogy ezekben a csarnokokban az előadás által inspirált hallgató mindjárt ott találná azt a könyvtárt, amelyben tanítója munkáját tanulásával kielégíthetné; azokat a laboratóriumokat és semináriumokat, amelyekben magát gyakorolhatná. A könyvtárakat a hallgatók a késő esti órákban is használhatnák. Előadót a Társaság megéljenzte.

Az ülés véget ért.